

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Інститут підготовки юридичних кадрів для Служби безпеки України
Спеціальна кафедра № 1
«Досудове розслідування та правове забезпечення оперативно-службової діяльності Служби безпеки України»

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни
«Правове забезпечення оперативно-службової діяльності СБУ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Рік набору – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Правове забезпечення оперативно-службової діяльності СБУ» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 24 с.

Розробники:

Гриненко Сергій Олександрович, кандидат юридичних наук, доцент

Зеленська Ірина Миколаївна, старший викладач

Затверджено на засіданні спеціальної кафедри № 1 «Досудове розслідування та правове забезпечення оперативно-службової діяльності Служби безпеки України»
(протокол № 19 від 25 червня 2021 року).

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні спеціальної кафедри №1 «Досудове розслідування та правове забезпечення оперативно-службової діяльності Служби безпеки України»
(протокол № 2 від 06 червня 2022 року)

Завідувач спеціальної кафедри – Гриненко Сергій Олександрович, кандидат юридичних наук, доцент

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Правове забезпечення оперативно-службової діяльності СБУ
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Викладач	Зеленська Ірина Миколаївна, старший викладач спеціальної кафедри № 1
Контактний телефон	050 400 27 53
E-mail	IrynaZ@i.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	За запитом

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна спрямована на формування і закріплення умінь і навичок, необхідних для ефективного вирішення співробітниками СБ України завдань, пов'язаних з організацією роботи в напрямку роботи Управління правового забезпечення та юридичних структур регіональних органів СБ України. В межах навчальної дисципліни будуть опановані компетентності у сфері нормотворчої діяльності, захисту інтересів Служби безпеки України в судах, здійснення договірної роботи. Курсанти здобудуть розуміння побудови та функцій Управління правового забезпечення та юридичних структур, поглиблять умінь і навички: підготовки та опрацювання проєктів організаційно-розпорядчих та нормативно-правових актів з питань, віднесених до компетенції СБ України; підготовки матеріалів та участі у судових процесах у адміністративному, цивільному, господарському судочинстві, в яких стороною є СБУ, особливостей підготовки та подання до суду процесуальних документів з грифом обмеження доступу а також розуміння особливостей окремих категорій справ; організації виконання судових рішень в СБ України; організаційно-правових засад договірної роботи та досудового врегулювання спорів в СБ України; порядку здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг за бюджетні кошти; розробки проєктів господарських договорів різних видів та здійснення їх правової експертизи тощо.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування здатності комплексно застосовувати знання і розуміння правових основ забезпечення національної безпеки України, повноважень, завдань та особливостей оперативно-службової діяльності основних підрозділів СБУ на практиці.

Завданням навчальної дисципліни є поглиблення отриманих раніше знань, формування і закріплення умінь і навичок, необхідних для ефективного вирішення співробітниками СБ України завдань, пов'язаних з організацією роботи в напрямку: нормотворчої діяльності СБ України: розробки і впровадження нормативно-правових, організаційно - розпорядчих та регуляторних актів; підготовкою проєктів актів Кабінету Міністрів України, Президента України; захисту інтересів СБ України в судах; представництва інтересів СБ України в окремих категоріях справ: про оскарження нормативно-правових та індивідуальних актів СБУ, про оскарження дій органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування СБУ, справ, пов'язаних з перебуванням іноземців на території України тощо; здійснення договірної роботи в СБ України: загальний порядок підготовки та опрацювання проєктів договорів, укладання різних видів договорів, зокрема щодо вилучення майна під час проведення оперативно-розшукових та слідчих дій тощо; застосування законодавства про закупівлі за бюджетні кошти в договірній та службовій діяльності СБ України.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми. Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Теорія права», «Адміністративне право», «Господарське право», «Цивільне право», «Цивільний процес», «Процесуальні документи у цивільних справах (практикум)», «Адміністративне судочинство», «Юридичне письмо», «Юридична техніка»; «Публічне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці».

Кореквізити: «Приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці».

Постреквізити: -

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі основні результати навчання

- РН НД-1. Демонструвати знання та розуміння організаційно-правових засад юридичної служби в СБ України, завдань та повноважень Управління правового забезпечення СБ України та юридичних структур підрозділів Центрального управління, органів, закладів і установ СБ України в напрямку здійснення нормотворчої діяльності.
- РН НД-2. Демонструвати знання та розуміння організаційно-правових засад нормотворчої діяльності в СБ України, організації обліку і зберігання текстів актів з питань, що стосуються діяльності СБУ, порядку і особливостей подання нормативно-правових актів СБ України на державну реєстрацію.
- РН НД-3. Здійснювати розробку проєктів організаційно-розпорядчих та нормативно-правових актів з питань, віднесених до компетенції СБ України.
- РН НД-4. Здійснювати перевірку на відповідність законодавству та візування проєктів актів, що готуються в органах СБУ.
- РН НД-5. Комплексно застосовувати нормативно-правові акти, що регламентують оперативно-службову діяльність СБ України, при вирішенні завдань, віднесених до компетенції СБ України.
- РН НД-6. Здійснювати комплекс заходів, спрямованих на підготовку і забезпечення належного представництва інтересів СБ України в суді, здійснювати аналіз судових документів, що надходять до органів СБ України.
- РН НД-7. Демонструвати знання та розуміння організаційно-правових засад договірної роботи та досудового врегулювання спорів в СБ України.
- РН НД-8. Демонструвати знання основних нормативно-правових актів, що регламентують правовий статус військового майна в СБ України.
- РН НД-9. Демонструвати знання порядку здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг за бюджетні кошти в СБ України.
- РН НД-10. Розробляти проєкти господарських договорів різних видів.
- РН НД-11. Здійснювати правову експертизу проєктів договорів (угод, контрактів), стороною в яких є СБ України.
- РН НД-12. Застосовувати передбачені законодавством заходи досудового врегулювання спорів та готувати відповідні документи.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквиуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Нормотворча діяльність Служби безпеки України				
1.		Тема 1. Організація роботи з розробки актів СБ України	22	2	2	18
2.		Тема 2. Впровадження актів СБ України	26	4	4	18
3.		Тема 3. Організація роботи з розробки і впровадження організаційно - розпорядчих актів СБ України.	18	2	2	14
		<i>Разом</i>	66	8	8	50
		Модуль 2. Представництво інтересів СБ України в судах				
4.		Тема 1. Організація роботи із захисту інтересів Служби безпеки України в судах	22	2	2	18
5.		Тема 2. Особливості представництва інтересів Служби безпеки України в окремих категоріях справ.	40	6	8	26
		<i>Разом</i>	62	8	10	44
		Модуль 3. Договірна робота в системі органів Служби безпеки				
6.		Тема 1. Загальні засади організації та ведення договірної роботи в системі Служби безпеки України.	20	2	2	16
7.		Тема 2. Підготовка та укладання окремих видів договорів	32	6	4	22
		<i>Разом</i>	52	8	6	38
		Усього годин / кредитів ECTS	180/6,0	24	24	132

Самостійна робота курсантів

Самостійна робота курсантів передбачає опрацювання літератури, нормативно-правових актів, судової практики та самостійну (у т.ч. у складі робочих груп) підготовку завдань до практичних занять з метою актуалізації та поглиблення знань у напрямку нормотворчої діяльності, у сфері цивільного, господарського, адміністративного судочинства, цивільного та господарського права, а також засвоєння практичних навичок юрисконсульта з питань ведення правової роботи. Спрямована на формування навичок і вмінь самостійно одержувати необхідні знання.

Самостійна робота здійснюється у таких формах:

- опрацювання літератури (статей, монографій, підручників, посібників, підручників, збірників зразків процесуальних документів тощо);
- опрацювання міжнародних та національних нормативно-правових актів у сфері цивільного, господарського та адміністративного судочинства, цивільного та господарського права, відомчих нормативно-правових актів Служби безпеки України;
- вивчення судової практики, в тому числі практики Європейського суду з прав людини;
- робота в з Інтернет-ресурсами (база нормативно-правових актів);
- виконання практичних завдань;
- підготовка до участі у модельному судовому розгляді як учасника процесу;
- підготовка самостійних письмових робіт;
- підготовка та публікація наукових статей, тез тощо.

Результативність самостійної роботи виявляється в процесі поточного контролю (ПК).

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Модуль 1. Нормотворча діяльність Служби безпеки України

1. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text> .
2. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні: Закон України від 06.09.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>
3. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1160-15>
4. Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади: Указ Президента України від 03.10.1992 р. № 493. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/493/92#Text>

5. Положення про порядок підготовки та внесення проектів актів Президента України: Указ Президента України від 15.11.2006 р. № 970. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/970/2006>
6. Положення про порядок реєстрації нормативно-правових актів Служби безпеки України з питань контррозвідки, оперативно-розшукової діяльності та діяльності у сфері охорони державної таємниці: Указ Президента України від 29.06.1999 р. № 767/99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/767/99>
7. Про повноваження та гарантії здійснення постійного контролю за діяльністю Служби безпеки України: Указ Президента України від 18.05.2007 р. № 427/2007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/427/2007>
8. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента України від 10.06.1997 р. № 503/97. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/503/97>
9. Про опублікування актів законодавства України в інформаційному бюлетені "Офіційний вісник України": Указ Президента України від 13.12.1996 р. № 1207/96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1207/96>
10. Питання проведення антидискримінаційної експертизи та громадської антидискримінаційної експертизи проектів нормативно-правових актів: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.01.2013 р. № 61. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/61-2013-%D0%BF>
11. Регламент Кабінету Міністрів України: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 р. № 950. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950-2007-%D0%BF#Text>
12. Деякі питання документування управлінської діяльності: постанова Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 55. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/55-2018-%D0%BF>
13. Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, органів господарського управління та контролю, що зачіпають права, свободи й законні інтереси громадян або мають міжвідомчий характер: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.1992 р. № 731. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/731-92-%D0%BF>
14. Питання проведення гендерно - правової експертизи: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.11.2018 р. № 997. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/997-2018-%D0%BF>
15. Порядок ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.04.2001 р. № 376. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/376-2001-%D0%BF>
16. Правила підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 06.09.2005 р. № 870. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/870-2005-%D0%BF>
17. Деякі питання державної регуляторної служби України: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.12.2014 р. № 724. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/724-2014-%D0%BF>

18. Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 р. № 308 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/308-2004-%D0%BF>
19. Про офіційне оприлюднення регуляторних актів, прийнятих місцевими органами центральних органів виконавчої влади та їх посадовими особами, і внесення змін до Порядку оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.02.2004 р. № 150. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/150-2004-%D0%BF>
20. Про вдосконалення порядку державної реєстрації нормативно-правових актів в органах юстиції та скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правових актів: Наказ Міністерства юстиції України від 12.04.2005 р. № 34/5, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 12.04.2005 р. за № 381/10661. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0381-05>
21. Про затвердження форми висновку юридичної служби міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади та його територіальних органів, місцевих державних адміністрацій за результатами проведення юридичної експертизи проекту нормативно-правового акта: Наказ Міністерства юстиції України від 06.07.2011 р. № 1805/5, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 07.07.2011 р. за № 826/19564. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0826-11>
22. Порядок скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правових актів, занесених до державного реєстру: затв. Наказом Міністерства юстиції України від 31.07.2000 р. № 32/5, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31.07.2000 р. за № 458/4679. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0458-00>.
23. Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів: Наказ Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» від 01.07.2020 № 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0144774-20#Text>
24. Інструкція про нормотворчу діяльність Служби безпеки України: затв. Наказом Центрального управління Служби безпеки України від 27.08.2020 р. № 241.
25. Порядок підготовки Управлінням роботи з особовим складом та підрозділами кадрового забезпечення наказів по особовому складу: Наказ Центрального управління Служби безпеки України від 05.06.2016 р. № 285.
26. Інструкція про порядок обліку, використання і зберігання нормативно-правових актів та актів організаційно-розпорядчого характеру в Службі безпеки України: затв. Наказом Центрального управління Служби безпеки України від 01.06.2017 р. № 333/ДСК.

27. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
28. Регламент Верховної Ради України: Закон від 10.02.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1861-17>
29. Про Службу безпеки України: Закон України від 08.07.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2229-12>.
30. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
31. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950: Закон від 17.07.1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_004.

Модуль 2. Представництво інтересів СБ України в судах

1. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
2. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06.11.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1798-12>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3477-15>.
5. Дисциплінарний статут Збройних Сил України: затв. Законом України від 24.03.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/551-14>
6. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2232-12>
7. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3671-17>
8. Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб: Закон України від 09.04.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2262-12>
9. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20.12.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2011-12>
10. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
11. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду: Закон України від 01.12.1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/266/94-%D0%B2%D1%80>
12. Положення про проходження військової служби військовослужбовцями Служби безпеки України: затв. Указом Президента України від 27.12.2007 р. № 1262/2007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1262/2007#n12>

13. Типова інструкція про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 19.10.2016 р. № 736. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/736-2016-%D0%BF>
14. Загальне положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 26.11.2008 р. № 1040. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1040-2008-%D0%BF>
15. Порядок організації та забезпечення режиму секретності в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах та організаціях: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 18.12.2013 р. № 939.
16. Порядок виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або боржників: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.08.2011 р. № 845. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/845-2011-%D0%BF>
17. Порядок продовження строку перебування та продовження або скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 15.02.2012 р. № 150. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/150-2012-%D0%BF>
18. Положення про застосування Закону України "Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинуві незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури і суду": затв. Наказом Міністерства юстиції України, Генеральної прокуратури та Міністерства фінансів України від 04.03.1996 р. № 6/5/3/41, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 06.03.1996 р. за № 106/1131 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0106-96>
19. Інструкція про порядок забезпечення доступу до публічної інформації у Службі безпеки України: затв. Наказом Центрального управління Служби безпеки України від 14.06.2011 р. № 231, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 12.07.2011 р. за № 851/19589. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0851-11>
20. Інструкція про порядок прийняття Службою безпеки України рішень про заборону в'їзду в Україну іноземцям та особам без громадянства: затв. Наказом Центрального управління Служби безпеки України від 29.01.2021 р. № 31, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 25.03.2021 р. за № 399/36021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0399-21>
21. Інструкція про примусове повернення і примусове видворення іноземців та осіб без громадянства: затв. Наказом Міністерства внутрішніх справ України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Служби безпеки України 23.04.2012 р. № 353/271/150, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 21.05.2012 р. за № 806/21119. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0806-12>

22. Інструкція про порядок розгляду в Службі безпеки України звернень громадян: затв. Наказом Центрального управління Служби безпеки України від 10.04.2018 р. № 532, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 03.05.2018 р. за № 546/31998. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0546-18>
23. Інструкція про організацію виконання Положення про проходження військової служби військовослужбовцями Служби безпеки України: затв. Наказом Служби безпеки України від 14.10.2008 р. № 772, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 31.12.2008 р. за № 1323/16014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1323-08>
24. Інструкція про порядок проведення службових розслідувань та службових перевірок стосовно військовослужбовців Служби безпеки України: затв. Наказом Центрального управління Служби безпеки України від 04.02.2016 р. № 45, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 02.03.2016 р. за № 328/28458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0328-16>
25. Інструкція про порядок забезпечення в Службі безпеки України представництва та самопредставництва в судах і виконання судових рішень: затв. Наказом Центрального управління Служби безпеки України від 20.08.2020 р. № 231.
26. Інструкція про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, у Службі безпеки України: затв. Наказом Центрального управління Служби безпеки України від 30.05.2017 р. № 320.
27. Протокол № 4 від 16.09.1963 р. до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, який гарантує деякі права і свободи, не передбачені у Конвенції та у Першому протоколі до неї: Закон України від 17.07.1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/994_059
28. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2657-12>
29. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3855-12>
30. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
31. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>
32. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2341-14>
33. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1618-15>
34. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>
35. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2939-17>

36. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>
37. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1404-19>
38. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
39. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950: Закон від 17.07.1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_004
40. Про адвокатуру і адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
41. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4651-17>

Модуль 3. Договірна робота в системі органів Служби безпеки України

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Закон України від 07.12.1984 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
2. Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності: Закон України від 03.03.1998. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/147/98-%D0%B2%D1%80>
3. Про правовий режим майна у Збройних Силах України: Закон України від 21.09.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1075-14>
4. Про господарську діяльність у Збройних Силах України: Закон України від 21.09.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1076-14>
5. Про порядок відчуження та реалізації військового майна Збройних Сил: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2000 р. № 1919. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1919-2000-%D0%BF>
6. Порядок надання дозволу військовим частинам Збройних Сил на передачу закріпленого за ними рухомого та нерухомого майна в оренду: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 11.05.2000 р. № 778. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/778-2000-%D0%BF>
7. Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 04.08.2000 р. № 1225. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1225-2000-%D0%BF#Text>
8. Порядок вилучення і передачі військового майна Збройних Сил: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 29.08.2002 р. № 1282. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1282-2002-%D0%BF#Text>
9. Деякі питання здійснення розпорядниками (одержувачами) бюджетних коштів попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.12.2019 р. № 1070. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1070-2019-%D0%BF#Text>

10. Порядок складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 р. № 228. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/228-2002-%D0%BF>
 11. Методика визначення залишкової вартості майна Збройних Сил України та інших військових формувань: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 29.05.1998 р. № 759 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/759-98-%D0%BF>
 12. Методика оцінки вартості об'єктів оренди: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 10.08.1995 р. № 629 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/629-95-%D0%BF>
 13. Про затвердження Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 р. № 166 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/166-2016-%D0%BF>
 14. Порядок та умови проведення конкурсів на право укладання договорів оренди військового майна: Наказ Фонду державного майна України та Міністерства оборони України від 26.07.2000 р. № 1549/241, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 10.08.2000 р. за № 490/4711. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0490-00> . Втратив чинність
 15. Інструкція про порядок передачі в оренду рухомого і нерухомого військового майна СБУ та проведення конкурсів: затв. Наказом Служби безпеки України від 03.09.2009 р. № 587.
 16. Інструкція про порядок організації та здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за бюджетні кошти в Службі безпеки України: затв. Наказом Центрального управління Служби безпеки України від 31.05.2016 р. № 273.
 17. Положення про порядок створення та завдання тендерних комітетів в системі Служби безпеки України з організації та здійснення процедур закупівель товарів, робіт і послуг за бюджетні кошти : затв. Наказом Центрального управління Служби безпеки України від 04.03.2017 р. №143.
 18. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>
 19. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/436-15>
 20. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/2456-17>
- Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/922-19>

Література

Модуль 1. Нормотворча діяльність Служби безпеки України

Основна література

1. Правові засади оперативно-службової діяльності Служби безпеки України: навч. посіб. для підготовки до держ. комплекс. іспиту для курсантів 2-го курсу магістратури Ін-ту підгот. юрид. кадрів для СБУ / С.О. Гриненко, Є.В. Коваленко, В.В. Федосєєв та ін. Харків : ІПЮК для СБУ, 2018. 300 с.
2. Правила підготовки проектів законів та основні вимоги законодавчої техніки: методичні рекомендації. Вид. 4-те, виправ. і доповн. Київ: Апарат Верховної Ради України, 2014. 39 с.
3. Підготовка наказів по особовому складу у Службі безпеки України : навчальний посібник / С.О. Гриненко, Г.А. Гончаренко. Харків: ІПЮК для СБУ, 2017. 30 с.

Додаткова література

1. Практичний курс тлумачення правових актів: навч. посіб. для суддів і канд. на посади суддів / І.Л. Самсін, В.Г. Ротань, А.Г. Ярема та ін.; за заг. ред. І.Л. Самсіна. Харків: Право, 2014. 488 с.
2. Новітнє вчення про тлумачення правових актів: навч. посіб. / В.Г. Ротань, І.Л. Самсін, А.Г. Ярема та ін.; відп. ред., кер. авт. кол. В.Г. Ротань. Харків: Право, 2013. 752 с.
3. Пильгун Н.В., Смітюх А.С. Перспективи вдосконалення юридичної техніки в Україні. *Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право»*. 2014. Том 1(30). С. 42-46.
4. Суходубова І. В. Стабільність і динамізм законодавства: поняття, співвідношення, засоби забезпечення: монографія / наук. ред. О. В. Петришин. Харків : Право, 2016. 228 с.
5. Чернолуцький Р. Правила нормопроєктування Р.К. Бержерона та їх значення для становлення й розвитку національної системи нормопроєктування в Україні. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2015. № 5/1(15). pp. 22-27. URL: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/22_27_Pravila%20normoproektuvannya%20R.%20K.%20Berzherona%20ta%20Yih%20znachennya%20dlya%20Ostanovlennya%20y%20rozvitku%20natsionalno%20sistemi%20normoproektuvannya%20v%20UkrayinI.pdf
6. Гетьман Є. А. Поняття підзаконного нормативно-правового акта та його співвідношення із нормативно-правовим та правовим актами. *Форум права*. 2013. № 3. С. 106–113. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2013_3_20.pdf
7. Гетьман Є. А. Підзаконний нормативно-правовий акт: поняття, ознаки, функції, види. *Вісник Національної академії правових наук України : зб. наук. пр.* Харків, 2014. № 2. С. 92-100.

8. Борбунюк О. О. Регуляторні акти як різновид нормативно-правових актів. *Форум права*. 2013. № 3. С. 46–52. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2013_3_10.pdf
9. Рябченко Я.С. Засади процедури оскарження нормативно-правових актів в адміністративному судочинстві України в контексті європейського інтеграційного процесу. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2015. №5. С. 155-159 URL: http://www.lsej.org.ua/5_2015/44.pdf.
10. Андрусів Л. Теоретико-правові засади системи нормативно-правових актів. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 4. С. 128-131 URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/4/27.pdf>
11. Кудрявцев І. О. Наукові підходи до поняття підзаконного нормативно-правового акта в окремих сферах та галузях права. *Lex portus*. 2017. № 2. С. 110-119. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/LP_2017_2_12
12. Андрусів Л.М. Офіційне оприлюднення нормативно-правових актів: поняття й форма. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2020. №1. С. 1-6. URL: http://juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/1_2020/1_2020.pdf#page=9
13. Столбовий В. Нормативно-правове забезпечення службових правовідносин у сфері національної безпеки України. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. №2. С. 120-124 <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/2/24.pdf>
14. Гетьман Є. А. Порядок судового оскарження підзаконних нормативно-правових актів органів виконавчої влади. *Теорія і практика правознавства*. 2018. Вип. 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2018_1_19
15. Богачова Л.Л. Дія підзаконних нормативно-правових актів у часі . *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. Випуск 3(28). Том 1. С. 10-13 URL: <http://pyuv.onua.edu.ua/index.php/pyuv/article/view/311/612>
16. Дзюбенко О.Л. Ознаки та види відомчих підзаконних актів як результат застосування юридичної техніки . *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. №1. С. 18-21 URL: http://lsej.org.ua/1_2018/5.pdf
17. Дзюбенко О.Л. Актуальні проблеми відомчої нормотворчості . *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2018. Вип. 1. Том 1. С. 14-18 URL: http://nvppp.in.ua/vip/2018/1/tom_1/5.pdf

Модуль 2. Представництво інтересів СБ України в судах

Основна література

1. Адміністративне судочинство: навч. посіб. Харків: Право, 2016. 312 с.
2. Актуальні питання прикладної цивілістики у сфері складання процесуальних документів : наук.-практ. посіб. / за заг. ред. М.М. Ясинка. Київ: Правова єдність: Алерта, 2015. 814 с.
3. Васильєв С.В. Звернення до суду: алгоритм процесуальних дій (господарська юрисдикція): навч. посібник. Київ: Алерта, 2021. 400 с.

4. Васильєв С.В. Звернення до суду: алгоритм процесуальних дій (адміністративна юрисдикція): навч. посіб. Київ: Алерта, 2021. 342 с.
5. Галай В.О. Проведення в адміністративному суді першої інстанції: навчально-методичний посібник. Київ: КНТ, 2014. 82с.
6. Правові засади оперативно-службової діяльності Служби безпеки України : навч. посіб. для підготовки до комплекс. держ. іспиту / С.О. Гриненко, Є.В. Коваленко, В.В. Федосєєв та ін. Харків : ІПЮК для СБУ, 2018. 300 с.
7. Процесуальні документи в галузях цивільно-правових, трудових, сімейних, господарських, житлових та інших відносин. Зразки, коментарі, пояснення: практ. посіб. / упоряд. Ю.І. Руснак. Київ : Центр учб. літ., 2021. 402 с.
8. Підготовка позовної заяви (в рамках адміністративного судочинства): методичні рекомендації / І.М. Зеленська, Ю.В. Зоркіна, І.Н. Зарубіна; за заг. ред. С.О. Гриненка. Харків: ІПЮК для СБ України, 2020. 28 с.

Додаткова література:

1. Кабанов В.І., Мацелик Т.О. Моделі виконання судових рішень в адміністративних справах: досвід України та перспективи розвитку. *Журнал східноєвропейського права*. 2021. № 93. С. 14-23. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2021/10/kabanov_matselyk_93.pdf
2. Зеленська І.М., Зарубіна І.Н. Окремі питання врегулювання спору за участю судді в адміністративному судочинстві України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. №9. С. 217-221. URL: http://www.lsej.org.ua/9_2020/54.pdf
3. Місце юридичної служби міністерства оборони України в системі забезпечення законності та правопорядку в Збройних силах України. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право»*. 2018. № 26. С.151-155 URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/12700/12096>
4. Столбовий В. Нормативно-правове забезпечення службових правовідносин у сфері національної безпеки України. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. №3. С. 120-124. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/2/24.pdf>
5. Столбовий В.М. Дисциплінарно-деліктні правовідносини в системі Служби безпеки України. *Право і суспільство*. 2018. № 1. Ч. 2. С. 170-174.
6. Столбовий В.М. Правове регулювання службових правовідносин у системі Служби безпеки України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Юридичні науки"*. 2017. № 6. Т. 3. С. 16-19.
7. Правове забезпечення організації та діяльності юридичної служби в Україні та Польщі: порівняльно-правові аспекти. *Університетські наукові записки*. 2016. № 57. С. 164-174. URL: <http://old.univer.km.ua/visnyk/1514.pdf>

8. Якимчук О. В Представництво юридичної особи її керівником у кримінальному провадженні в аспекті введення монополії адвокатури. *Актуальні проблеми правознавства*. 2018. № 1(13). с. 167-172. URL: <http://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/8190>
9. Ханик-Посполітак Р. Ю. Представництво в цивільному процесі за новим Цивільним процесуальним кодексом України. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2018. Том 1. С. 50-54 URL: <http://nrplaw.ukma.edu.ua/article/view/153107/152321>
10. Семенюк О. Г. Реалізація конституційних прав громадян на доступ до державної таємниці. *Судова апеляція*. 2016. № 1. С. 28-36. URL: Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Suap_2016_1_6
11. Єсімов С. С. Електронні документи як докази у справах про адміністративні правопорушення. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія : Юридичні науки*. 2016. № 845. С. 68-74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2016_845_12.
12. Рой О.В. Дотримання принципів адміністративного судочинства при розгляді справ про оскарження правових актів. *Держава і право*. 2017. Випуск 77. С. 85-98. URL: <http://idpnan.org.ua/files/derjava-i-pravo.-yuridichni-nauki.-vipusk-77-2017.pdf>
13. Рой О.В. Окремі проблеми оскарження правових актів у судах адміністративної юрисдикції. *Альманах права*. 2016. Випуск 7. С. 355-358 URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ap_2016_7_92.pdf

Модуль 3. Договірна робота в системі органів Служби безпеки України

Основна література

1. Аналіз та узагальнення судової практики Служби безпеки України про стягнення штрафних санкцій за договорами закупівлі товарів, робіт і послуг за державні кошти, від 23.06.2014 № 16/2874.
2. Правові засади оперативно-службової діяльності Служби безпеки України: навч. посіб. для підготовки до комплекс. держ. іспиту / С.О. Гриненко, Є.В. Коваленко, В.В. Федосєєв та ін. Харків : ІПЮК для СБУ, 2018. 300 с.
3. Господарське право: підручник / Д.В. Задихайло, В.М. Пашков, Р.П. Бойчук та ін.; за заг.ред. Д.В. Задихайла, В.М. Пашкова. Харків: Право, 2012. С.238 307.
4. Судочинство в господарських судах: підручник / С.В. Васильєв Харків: Еспада, 2013.
5. Цивільне право : підручник : у 2 т. / за ред.: В.І. Борисова, І.В. Спасибо-Фатєєва, В.Л. Яроцький. Харків : Право. 2014. Т. 1. 656 с.
6. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання : підручник / за заг. ред. С.С. Бичкової. 3-тє вид., змін. та допов. Київ : Алерта, 2014. 496 с.

7. Цивільне право України. Загальна частина : підручник / НАН України, Київ. ун-т права, Нац. авіац. ун-т. Київ : Ліра-К, 2014. 760 с.
8. Опрацювання проектів договорів підрозділами правового забезпечення: методичні рекомендації / І.М. Зеленська, В.М. Гайдамака, М.С. Косенко; за заг. ред. С.О. Гриненка. Харків: ПІЮК для СБ України, 2020. 32 с.

Додаткова література:

1. Актуальні питання прикладної цивілістики у сфері складання процесуальних документів : наук.-практ. посіб. / за заг. ред. М.М. Ясинка. Київ : Правова єдність : Алерта, 2015. 814 с.
2. Договір як універсальна правова конструкція : монографія / за ред.: А.П. Гетьман, В.І. Борисова. Харків : Право, 2012. 432 с.
3. Договори в господарській діяльності : практич. посіб. / упоряд. Д.М. Лівшиц. Київ : Центр учб. літ., 2012. 202 с.
4. Долгополова Л.М. Укладення договорів на торгах: монографія / Л.М. Долгополова. Харків : Право, 2014. 184 с.
5. Мілаш В.С. Перспективи модернізації договірних правовідносин у сфері господарювання : монографія. Харків : ХНУМГ, 2014. 227 с.
6. Судова практика Вищого господарського суду України. Науково-практичний коментар рішень та постанов господарських судів України. *Бюлетень законодавства і юридичної практики України*. Київ: Юрінком Інтер. 2014. №1. С. 4-24, 110-150, 209-213, 231-243, 248-257, 324-341.
7. Федорченко Н.В. Договірні зобов'язання з надання послуг: проблеми теорії і практики : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 328 с.
8. Вавженчук С. Укладення договору про публічні закупівлі: динаміка законодавства та проблеми правозастосування. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. №6. С. 6-11 URL: <http://www.pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/6/2.pdf>
9. Великанова М.М. Мінімізація ризиків у договірних зобов'язаннях. *Нове українське право*. 2021. Вип. 1. С. 5-13 URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/1/1>
10. Візіренко С. В., Мансурова А. Д. Організація та методика внутрішнього контролю забезпечення виконання договірних зобов'язань. *Сталий розвиток економіки*. 2018. № 3 [40]. С.162-169 URL: http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/4071/1/Vizirenko_Organization.pdf
11. Гамбург І.А. Правова регламентація особливостей здійснення господарської діяльності у Збройних Силах України. *Міжнародний електронний науково-практичний журнал «WayScience»*. №1 (1). Дніпро, 2018. С. 50-60 URL: <http://www.wayscience.com/wp-content/uploads/2018/07/WayScience-Vipusk-zhurnalu---1.pdf>
12. Гончаренко В.. Зміна або розірвання договору у зв'язку з істотною зміною обставин. *Юридичний вісник*. 2020. №2. С. 100-107 URL: <http://yuv.onua.edu.ua/index.php/yuv/article/view/1710/1820>

13. Здирко Н.Г. Публічні закупівлі: типи та процедури здійснення . *Агросвіт*. 2019. №18. С. 51-62 URL: http://www.agrosvit.info/pdf/18_2019/9.pdf
14. Іпатов А. В. Гула І. С., Кузьміна Л. В., Коробкін Ю. І. Претензії та позови, пов'язані з розрахунками за виконані роботи. *Український вісник медико-соціальної експертизи*. 2019. № 2. С. 24-28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ujmse_2019_2_7
15. Ковтун-Горбачова Т.А., Галич Є.Г. Основні проблеми і типові помилки у договорах підряду. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. 2019. №6. С. 40-46 URL: <http://visnyk.pgasa.dp.ua/article/view/191835/192058>
16. Примак В. Розірвання договору як спосіб цивільно-правового захисту в кризових умовах . *Підприємництво, господарство і право*. 2020. №5. С. 43-49 URL: <http://www.pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/5/8.pdf>
17. Пучковська І.Й. Про основне призначення видів забезпечення виконання зобов'язання. *Проблеми законності*. 2020. №148. С. 36-44 URL: <http://oaji.net/articles/2020/3229-1585425463.pdf>
18. Чебан Ю. Ю., Сирцева С. В. Електронна система публічних закупівель в Україні: особливості функціонування та перспективи розвитку. *Modern Economics*. 2021. № 27(2021). С. 221228. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9909/1/cheban.pdf>
19. Яремик М. І. Методичні засади вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення в управлінні системою безпеки договірних відносин. *Наукові записки Української академії друкарства*. 2017. № 1. С. 154162. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_2017_1_21

СЕНМК: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/item/2977-pravove-zabezpechennia-operatyvnosluzhbovoi-diialnosti-sbu.html>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки

у навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Правове забезпечення оперативно-службової діяльності СБУ» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань курсантів включає:

- контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних та семінарських заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, презентації, за ініціативи курсанта. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки курсанта у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного та семінарського заняття курсант може отримати оцінку за чотирьохбальною шкалою (0, 0,5, 1, 2);

- контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі тестування, контрольної роботи. Оцінка за чотирьохбальною шкалою (0, 1, 2,3);

- впродовж семестру курсанти здійснюють підготовку індивідуальних письмових робіт (до 7 балів).

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є *іспит*, що оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль								Самостійна робота студентів	Підсумкова оцінка знань (іспит)	Всього
Модуль 1			Модуль 2			Модуль 3				
ПЗ	СЗ	МК	ПЗ	СЗ	МК	ПЗ	МК			
max 6	max 2	max 3	max 6	max 4	max 3	max 6	max 3	max 7	max 60	max 100

Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 2	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	1	Добре володіння матеріалом, але є окремі помилки (75% і більше правильних відповідей у тесті).
	0,5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Поточний контроль на семінарському занятті	Max 2	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	1	Добре володіння матеріалом, але є окремі помилки (75% і більше правильних відповідей у тесті).
	0,5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Модульний контроль	Max 3	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок (90% і більше правильних відповідей у тесті).
	2	Добре володіння матеріалом, але є окремі помилки (75% і більше правильних відповідей у тесті).
	1	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок (60% і більше правильних відповідей у тесті).
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу (59% і менше правильних відповідей у тесті).
Індивідуальна письмова робота	Max 7	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	5	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	3	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.

	1	<p>Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи.</p> <p>Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків.</p> <p>При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.</p>
	Min 0	<p>Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки.</p> <p>При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації.</p> <p>Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.</p>
Іспит	Max 60	<ol style="list-style-type: none"> 1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі
	55	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури і знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи
	50	<ol style="list-style-type: none"> 1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи
	45	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача

	40	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою.</p> <p>3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших із них за допомогою викладача</p>
	35	<p>1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.</p>
	0	<p>1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни</p>

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90–100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80–89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75–79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70–74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60–69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35–59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34